

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Olycksundersökningen är utförd enligt Lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Olyckan faller under X-stad räddningstjänsts fastställda kriterier för utökad olycksundersökning, eftersom det var brand i samlingslokal. Fokus i denna rapport kommer att vara att presentera en trolig orsak till olyckan, beskriva förloppet samt att presentera åtgärdsförslag för att försöka förebygga att en liknande olycka inträffar igen och om den skulle göra det, försöka mildra konsekvenserna.

Utredningen genomfördes i samverkan med polisen.

OBJEKTET

Byggnaden som är av betongkonstruktion uppfördes någon gång på sextitalet i sju våningar plus källare och användes uteslutande för kontorsverksamhet förutom bottenvåningen där det bedrivs restaurangverksamhet. Byggnadens brandtekniska klass är Br 1, det vill säga att brandbegränsande väggar skall kunna stå emot brand i minst 60 minuter.

HÄNDELSEN

Upptäckt samt personers agerande

Förbipasserande personer upptäcker att det är tillsynes brandrök inne i restaurangens lokaler och ringer 112 klockan 14.56. Strax därpå passerar en väktare som också upptäcker att det är rök i lokalerna och även han ringer 112.

Räddningstjänstens agerande

Räddningstjänsten fick larm söndagen den xx-xx-xx klockan 14.56 om brand på krogen X. Vid ankomst klockan 15.00 konstaterades att det var kraftig rökutveckling inne i restauranglokalen, samt att den håller stängt om söndagarna. Rökdykare gjorde angrepp via en nödutrymningsdörr i trapphuset och upptäcker då att ett förråd och en garderob i restaurangen är helt övertänt. Under pågående släckningsarbete upptäcker rökdykarna flera gasolflaskor som brinner. Rökdykarna får besked om att retirera och hålla branden under kontroll till gasen i flaskorna tagit slut, för att därefter släcka branden.

Förrådet och garderoben visade sig förutom städmateriel och diverse färgburkar, även innehålla nio stycken gasolflaskor, typ P-11, rymmande vardera 11 kg gasol. Hur mycket gasol det fanns i respektive flaska är i nuläget inte klarlagt, men det tyder på minst två flaskor var oanvända.

ORSAK

Brandorsaken är för närvarande okänd. Prover har tagits på visst material som har skickats till Statens kriminaltekniska laboratorium, SKL, för analys. Det bör dock påpekas att en anställd hade lämnat lokalen cirka 20 minuter innan förbipasserande personer upptäcker att det är brandrök inne i restaurangen

SPRIDNING OCH SKADOR

Förrådet där branden började blev totalförstört och övriga utrymmen i restaurangen blev kraftigt rökskadade. På ritning är brandutrymmet markerat med Frd och Garderob 2 (Bilaga 3).

Ett kabelschakt som finns i trapphuset och som försörjer övriga hyresgäster i byggnaden med el- tele och data, blev också förstört av branden. På grund av branden i kabelschaktet drabbades flertalet hyresgäster förutom av el- och teleavbrott även av rökskador.

Gasolflaskorna, som förvarades i det förråd där branden började, i kombination med otäta kabelgenomföringar bidrog med mycket stor

sannolikhet till brandspridningen till kabelschaktet.

SLUTSATSER OCH ERFARENHETER

De stora brandskadorna beror med stor sannolikhet på två faktorer:

1. Felaktig hantering av brandfarlig vara (gasolflaskor). Vid det aktuella tillfället hanterades 15 stycken gasflaskor á 27 liter vardera, totalt 405 liter gasol. Enligt tillståndsbeviset får endast 162 liter hanteras. Stadsbyggnadskontoret har dessutom ställt flera krav i tillståndsbeviset bl. a. på kompetent föreståndare och ställföreträdare som har goda kunskaper och erfarenhet av hantering av brandfarlig vara. Krav har även ställts på att förvaringsutrymmet för gasolen skall vara avskilt i lägst brandteknisk klass EI 30. Vid brandtillfället förvarades gasolflaskorna oskyddade i förrådet. Tillståndsbeviset bifogas (Bilaga 2).

Förvaringen av gasflaskorna strider alltså mot gällande bestämmelser enligt SÄIFS 1998:7. Gasflaskor skall hanteras antingen:

- utomhus eller
- i särskilt utrymme avskilt i lägst brandteknisk klass EI 30 och väl ventilerat direkt till det fria. Om mer än 250 liter hanteras skall utrymmet vara avskilt i lägst brandteknisk klass EI 60 och väl ventilerat direkt till det fria.

Gasflaskorna är försedda med säkerhetsventil vilket innebär att om yttertemperaturen där flaskorna förvaras höjs, så ökar trycket inne i flaskan och för att undvika att flaskorna exploderar öppnar säkerhetsventilen vid en bestämd temperatur och gasen strömmar ut. Är det samtidigt en brand i lokalen börjar gasen att brinna.

2. Byggnadstekniska brister. Kablegenomföringarna mellan krogen och trapphuset samt ovanliggande lokaler saknade brandtätning. Detta resulterade i brandspridning från förrådet till trapphusets kabelschakt vilket medförde stora sekundärskador (rökskador i kontorsvåningarna).

ÅTGÄRDER

- Hantera endast den mängd gasol som är angivet i tillståndsbeviset.
- Gasflaskorna skall förvaras enligt gällande bestämmelser, antingen utomhus eller i brandtekniskt särskilt avskilt utrymme.
- Föreståndare samt dennes ställföreträdare skall utses, vilka skall ha dokumenterad kompetens avseende hantering av brandfarlig vara.
- Kabelgenomföringarna i brandcellsgränserna skall tätas med typgodkänt material samt på ett typgodkänt arbetssätt.

Kabelgenomföringen, ca 20 x 30 cm, mellan trapphus och restaurang saknade brandtätning.

